

FINNISH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
FINNOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
FINLANDÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 6 May 2002 (morning)
Lundi 6 mai 2002 (matin)
Lunes 6 de mayo de 2002 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1 (Text handling).
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir ce livret avant d’y être autorisé.
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l’épreuve 1 (Lecture interactive).
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos requeridos para la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKSTI A

Erikoisjäätelöstä

terveellinen makunautinto?

Tämän päivän jäätelövalikoimissa on kevyttä, vähälaktoosista, kuitupitoista jäätelöä ja muita terveelliseksi mainittuja aineita. Maistelimme näitä erikoisjäätelöitä ja tutkimme niiden ravintosisällön.

Jäätelö kuuluu kesään ja valikoimat ovat kesä kesältä yhä hulppeampia. Valikoimat kehittyvät kahteen vastakkaiseen suuntaan. Toisaalta kuluttajille tarjotaan yhä täyteläisempiä ja rasvaisempia herkuttelujäätelöitä, joista ei puutu kermaa, toffeeta, suklaata, pähkinöitä ja muita tuhteja aineksia. Toisaalta kehitellään kevyitä tai muuten terveellisempiä jäätelönautintoja.

Vatsalle hyvää

Aprikoosin terveellisyyttä on terästetty kuiduilla. Jäätelö sisältää pakkausmerkintöjen mukaan 18 prosenttia oligofruktoosia ja sikurikuitua. Jade 3 % :iin on lisätty myös ravintokuitua. Tämän inuliinin määrää ei ole kuitenkaan ilmoitettu pakkauksessa. Relaan on lisätty terveysvaikutteisia Reuteri-maitohappobakteereja, jotka huolehtivat vatsan hyvinvoinnista ja parantavat elimistön vastustuskykyä. Rela-tuotteita kannattaa syödä esimerkiksi antibiootitikuurin aikana ja jälkeen. Niitä vastaavia ovat Valion Gefilus-tuotteet.

- Reuteri-maitohappobakteerit säilyvät hyvin jäätelössä. Sopivan päiväannoksen bakteereita saa 100 grammasta Relajäätelöä, kertoo tuotekehityspäällikkö **Annukka Nieminen** Ingmanilta.

Kermajäätelö maistui parhaalta

Kaikkien jäätelöiden maku ja tuoksu arvioitiin myös aistinvaraisesti ympäristölaboratoriossa. - Aistinvaraiseen arviointiin osallistui kymmenen henkeä. Heille ei annettu etukäteen mitään tietoja jäätelöistä, joten kaikki jäätelöt olivat arvioinnissa samalla viivalla, kertoo laboraattori **Lea Tiinonen** ympäristölaboratoriosta.

- Makumieltymykset vaikuttavat tämän tyyppisessä arvioinnissa. Joku pitää perinteisestä kermajäätelöstä, joku taas kasvirasvajäätelöstä, sanoo Lea Tiinonen.

- Mielenpitojen kirjo näkyy myös oheisissa maistajien kommentissa.

Aistinvarainen arviointi

Erittäin hyvä	5
Hyvä	4
Tyydyttävä	3
Välttävä	2
Huono	1

TEKSTI A — ERIKOISJÄÄTELÖT TESTISSÄ

Tuote	Aprikoosi kevyt	Golden Smoothie	Jade Hyla	Jade 3 %	Jade Tofulet	Rela	Valio-jäätelö vanilja
	runsaskuituinen, vähälaktoosinen maitojäätelö	mango- ja passionserbetti-jäätelöä ja mangon paloja	vähälaktoosista vanilja-maitojäätelöä	vaniljamaitojäätelöä ja vadelmaa	vaniljasoiija-jäätelöä	vaniljamustikkajäätelöä	vaniljakermajäätelöä
Valmistaja	Sun Ice / Saariainen	Ingman	Valio	Valio	Valio	Ingman	Valio
Hinta	9,90 mk/1 l	15,90 mk/0,5 l	17,50 mk/0,75 l	17,90 mk/0,75 l	13,90 mk/0,5 l	15,90 mk/0,5 l	7,90 mk/1 l
Litrahinta	9,90 mk	31,80 mk	23,30 mk	23,90 mk	27,80 mk	31,80 mk	7,90 mk
Makeutusaineet	aspartaami		maltitoli ja asesulfaami K				
Muuta	ravintokuitua 18 g/100 g	säilöntäaineita, liivatetta		inuliini-ravintokuitua	kolesterolitton, maidoton	Reuterimaitohappobakteereja	

Tutkittu ravintosisältö

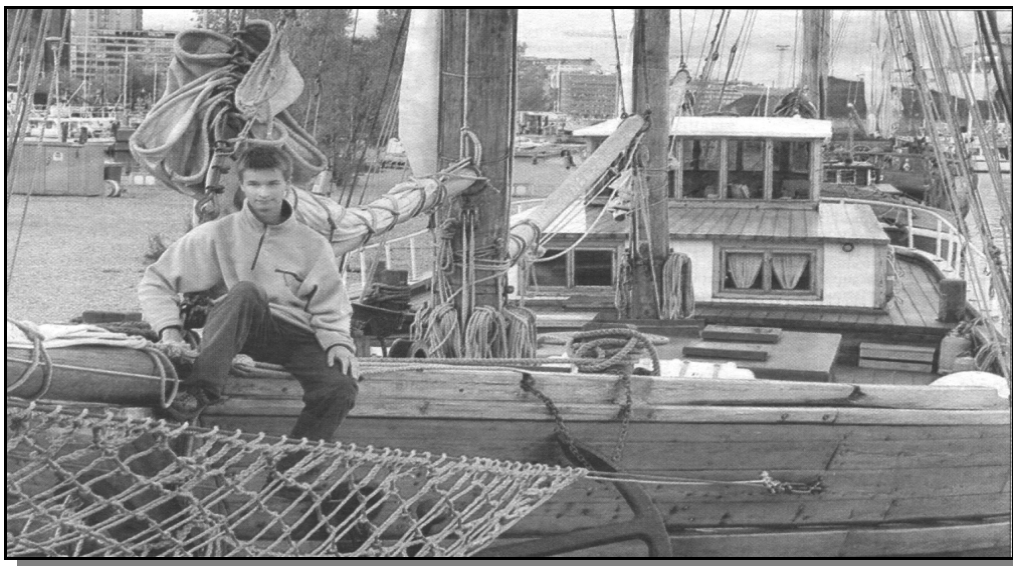
Energiaa	103 kcal	120 kcal	154 kcal	152 kcal	206 kcal	163 kcal	181 kcal
Rasvaa	7,5 %	1,1 %	6,7 %	2,9 %	10,9 %	6,3 %	10,4 %
Proteiinia	4,5 %	1,6 %	7 %	3,9 %	2,5 %	3,4 %	4,3 %
Hiilihydraatteja	4,6 %	25,5 %	16,4 %	27,2 %	24,4 %	23 %	17,6 %
Sokereita	4,7 %	18,9 %	2,4 %	19,7 %	23,7 %	17,3 %	12,4 %
Laktoosia	<0,01 %	1,62 %	<0,02	5,3 %	<0,01 %	0,1	6,4 %

Aistinvarainen arviointi

Maku	3,8	3,8	3,7	3,4	2,8	3,6	3,9
Tuoksu	4,2	4,1	3,8	3,6	3,1	3,5	3,8
Maistajien kommentit mausta	hedelmäinen, raikas, keinotekoinen	sopiva yhdistelmä hedelmää ja jäätelöä, raikas, hiukan liian kirpeä, eksoottinen hyvä maku	täyteläinen, liian makea, vaniljan makuinen, neutraali, kevyen tuntuinen	vadelman maku, esanssin makuinen, keinotekoinen	mitäänsanomaton, liian makea, vähän outo maku	täyteläinen, hyvä mustikan maku, menettelee	täyteläinen, perinteinen, pehmeä
Maistajien kommentit tuoksusta	hedelmäinen, raikas, esanssinen	raikas tuoksu, hedelmäinen	hyvä vaniljan tuoksu	hajuton	hajuton	heikko vaniljan tuoksu	vaniljan tuoksu

Kuluttaja, 5, (2001)

TEKSTI B

Aalto keinuu laineilla

17-vuotias Atte Aalto purjehtisi yksin [– esimerkki –] aluksella

- P**urjelaivalla seilaamiseen [– 10 –]
 5 kitkatonta yhteistyötä. Vaikka
 Inga- Lil-purjelaivaa saattaa
 hoitaa 25 hengen miehistö, 17-vuotias
 purjehtija Atte Aalto tuumaa, että hän
 pystyisi ohjaamaan kookasta purjealusta
 vaikka kokonaan [– 11 –] voimin.
 Aalto on keinunut lähes koko ikänsä Tuusulan-
 järven laineilla. Hänellä on Tuusulassa pieni
 10 E-jolla, joka on antanut nuorelle miehelle
 hyvän käytännön pohjan [– 12 –].
 – Olen seilannut Inga-Lilillä kuusi vuotta,
 mutta kaikkiaan olen purjehtinut kahdeksan
 vuotta, Aalto kertoo.
- 15 Hän on kokeillut kaikkea mahdollista
 köysityöstä ja purjeiden trimmauksesta aina
 [– 13 –] saakka.
 Aalto pohtii, että jollaa ja kookasta
 purjelaivaa on vaikea verrata. Jolla edustaa
 20 [– 14 –], mutta purjelaivalla yksilö hitsautuu
 [– 15 –] suurta miehistöä. Hän toteaa, että
 juuri hyvät purjehtijakaverit tekevät
 purjelaivasta [– 16 –] kuin jollasta.
 – E-jollalla purjehtiminen on lähinnä
- 25 urheilua, mutta purjelaivalla se on mukava
 harrastus.
- Mies yli laidan**
- Aalto on harjoitellut lähes kaikkia mahdollisia
 tilanteita, joita purjelaivoilla voi syntyä. Yksi
 tärkeimmistä on pelastusharjoitus.
- 30 Jos purjehtija molskahtaa veteen, häneltä
 uupuvat voimat melko nopeasti, vaikka vesi
 olisi trooppisen lämmintä. Sadehousut ja
 -takki suojaavat pintaroiskeilta, mutta niiden
 alla ovat tavalliset vaatteet, jotka imevät
 35 tehokkaasti vettä.
 Miehistön on toimittava ripeästi, jotta
 merihädässä olevalle saadaan heitettyä
 pelastusrenkas. Veteen lasketaan välittömästi
 myös pelastuspukuinen auttaja.
- 40 Vaikka purjehtiminen on Aallolle mukava
 harrastus, se on hänelle myös vaativa työ, jossa
 on omat vaaransa.
 – Atlantille olisi kiva lähteä purjehtimaan,
 mutta sinne tarvitaan hieman paremmin
 45 varusteltu alus kuin Inga-Lil, hän hymyilee.

Metro 12.10.2001

TEKSTI C

TYÖNHAKIJAN OPAS Hyvän hakemuksen tuntomerkit

Hakemuskirjeen tulee aina olla räätälöity, ei minkään valmiin mallin mukainen. Hakemuskirje syntyy luonnollisesti, kun tiedät mitä haluat ja haet paikkaa, josta olet aidosti kiinnostunut. Tällöin sinun ja työnantajan tarpeet kohtaavat, eikä sinun tarvitse turvautua tekniseen kikkailuun. Löydät oikeat sanat ilman väkinäistä ponnistelua. Jos haet paikkaa, joka ei sinua kiinnosta, on hakemuksen laatiminen vaikeampaa. Silloin sinulta vaaditaan enemmän luovuutta. Joudut miettimään millaista roolia esittäisit, jotta tulisit valituksi tehtävään.

Yhtä oikeaa tapaa kirjoittaa hakemus ei ole olemassa. Mikä yhden työnantajan silmissä on “huono” hakemus, saattaa toisen silmissä olla “hyvä”. Joitain vakiintuneita käytäntöjä hakemuksen laatimisessa kuitenkin on.

Hakemus on:

- yhden sivun mittainen
- allekirjoitettu
- helppolukuinen
- perillä ajoissa
- virheetön
- ja tarkistettu (ystäväsi ovat antaneet palautetta hakemuksestasi)

Neljä tapaa aiheuttaa harmia työnantajalle

Työnantajat tai heidän valtuuttamansa valitsija-asiantuntijat jaottelevat hakemukset usein kolmeen osaan, kyllä-, ehkä- ja ei-pinoihin. Jos haluat varmistaa, että hakemuksesi karsitaan heti käsittelyssä, ota mallia seuraavista tyyleistä:

[- 30 -]

Ns. laiskat hakemukset on kirjoitettu vain hakijan omien suoritusten näkökulmasta, aina saman kaavan mukaisesti, ajattelematta mihin työnantajan tarpeisiin hakijan erikoisosaaminen sopii tai ei sovi. Laiskasta hakemuksesta työnantaja saa kuvan, että olet yhtä laiska myös työssäsi. Usein hakemusten vaillinaisuus ja epäselvyys koskee hakijan motivaatiota haettuun tehtävään sekä nykyistä työtilannetta tai elämänvaihetta. Lukija voi vain arvailla, mikä hakijaa oikein kiinnostaa ja onko hän töissä, kotona, opiskelemissa vai rangaistusta kärsimässä.

[- 31 -]

Toinen varma tapa aiheuttaa harmia työnantajalle on romaanin kirjoittelu itsestään. Lukija hukutetaan oman osaamisen näyttöihin ja yksityiskohtiin. Rasittavimmillaan hakemukseen liitetään paksuja todisteita ja tutkielmia, jotka ovat itselle ainutkertaisia, mutta lukijalle valitettavan usein toissijaisia.

[- 32 -]

Kielteinen ja pessimistinen hakemus on myöskin rasittava lukea, vaikka maanisen hilpeäkin herättää epäilyjä. Kielteisen hakemuksen riveiltä ja niiden välistä suorastaan huokuu toivomus, “En pääse tännekään työpaikkaan, enhän...” Ja työnantajan on helppo vastata myöntävästi: “Samaa mieltä kanssanne!”

[- 33 -]

Yhtä toivoton kuin pessimistinen hakija on kaikkikykyinen hakija, joka uskoo ja vakuuttaa omaavansa edellytykset melkein mihin työhön tahansa. Hän hakee vastuulliseen tehtävään ilman konkreettisia todisteita osaamisesta ja kokemuksesta. Työn sisältö ja työssä kehittyminen ei hakijaa kiinnosta niin paljon kuin hieno ja arvovaltainen titteli.

Lähde: Helsingin Sanomien verkkoliitteen Oikotie-sivut.

TEKSTI D

YÖLLÄ EUROOPASSA

- Kettu painuu rinteen pieluksiin
ja joku siiven alle painaa pään, tai kaulukseensa.
Junan kolke jonkun hakkaa horroksiin
ja joku goisii valtavassa valkeassa ammeessa.
5 Kiiluu fosfori ja kiiltomadot, on valot poijuissa.
Reiteillään tyynyt lentävät, ja nukkuu Eurooppa.
- Rantapenkan penkkiin unohtunut kulkija voi kuulla
kuinka kaislikossa liikahtelee kaukaa tullut lauta
kuinka merimiesten ikävä on taivaan alla täysi
10 kuinka kukkii äidin hauta
kuinka isä rappusilla yskähtää,
ja viini nukkuu kellareissa,
nukkuu Eurooppa.
On lumen tuloon vielä aikaa. Öinen rekka niiskahtaa
15 ja kuski torkkuu puolen tunnin tirsojaan.
Tuhat laatikkoa omenaa, ja lompakossa lasten kuva.
Pian ollaan kotona, on pieni maailma.
Ja nukkuu Eurooppa.
- Niin monet odottavat unta. Maahan aika lakooa
20 ja asfaltille liimautunut tammenlehti
tähtiin hajoaa.
Ja poika nukkuu, jokin väräyttää ripsiä
kun äiti hetken, mietteissään
nojaa
25 hänen sängynpäätyynsä.
Nukkuu pieni, pieni maailma.
Ja nukkuu Eurooppa.

Ilpo Tiihonen, Lyhyt oodi kaikelle. Valitut runot 1975-2000.